

DESCOBREIX ELS ECOSISTEMES NATURALS

Activitats a Osona i el Ripollès

Els ocells són un dels animals més visibles dels sistemes naturals del nostre país. Per conèixer la seva biologia i les tècniques de seguiment i cens, es farà una jornada d'anellament científic d'ocells. S'ensenyarà com identificar les diferents espècies, com manipular-los i quins estudis es poden fer per conèixer la seva biologia i les seves migracions, i els seguiments concrets que en fa el Grup d'Anellament de Calldetenes – Osona (GACO).

1 ELS OCELLS

15 de març de 2014. 10h

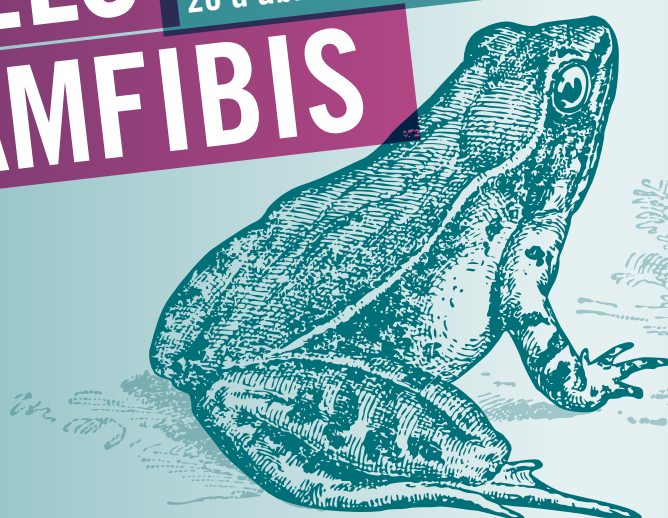

Punt de trobada:

Aparcament del Restaurant Cal Peyu,
a les Masies de Voltregà (C-17 km 10).

2 ELS AMFIBIS

26 d'abril de 2014. 19h

Els ecosistemes aquàtics, i sobretot les basses, són punts amb una gran biodiversitat on, a principis de primavera els amfibis es dirigeixen per fer els seus cants nupcials, aparellar-se i pondre. Aquesta concentració d'individus permet observar diferents espècies d'amfibis, com la reineta, el tótil, el gripau corredor, el gripauet, el gripau d'esperons i el tritó palmat.

S'anirà a veure una de les basses restaurades pel Grup de Naturalistes d'Osona en el marc del "projecte basses". Es reconeixeran els seus cants i se n'identificaran les postes, els adults i larves que es trobin.

** Es recomana portar botes d'aigua, roba d'abric, lot i alguna cosa per menjar i beure.*

Punt de trobada:

Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Frares
(C/ de la Laura, 13. Vic).

3 LES ORQUÍDIES

17 de maig de 2014. 10h

Les orquídiades tenen unes flors vistoses amb formes boniques que molt sovint imiten l'aspecte dels seus pol·linitzadors. A Catalunya s'han descrit una setantena d'espècies d'orquídiades. En el marc del Projecte "Orquídiades d'Osona", que pretén conèixer les que neixen en aquesta comarca, es proposa fer una sortida de cerca i fotografia de les orquídiades de la primavera que permetrà descobrir algunes d'aquestes espècies, aprendre a classificar els taxons més complicats i la metodologia que s'aplica per a aquest projecte a Osona.

** Es recomana portar calçat adequat per a caminar i alguna cosa per menjar i beure.*

Punt de trobada:

Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Frares
(C/ de la Laura, 13. Vic).

4 DIA DEL PEIX VIATGER

24 de maig de 2014. 10h

Punt de trobada:

Museu del Ter
(Passeig del Ter, 2. Manlleu).

A Catalunya hi ha unes 32 espècies autòctones de peixos que viuen, com a mínim part del temps, als nostres rius i aiguamolls. També hi ha almenys 25 espècies foranes o al·lòctones establertes. Molts dels peixos autòctons estan en regressió i en un estat de conservació delicat, afectats per la sobreexplotació de l'aigua, la competència amb les espècies invasores i, sobretot, per la mala connectivitat dels rius i aiguamolls.

Es descobriren les espècies del curs mitjà del riu Ter, quines migracions fan, quins obstacles troben i quines accions es poden fer per millorar els moviments dels peixos. Es visitarà un dispositiu de pas per a peixos (una rampa) a la resclosa de la Teula de Manlleu i s'avaluarà el seu funcionament per mitjà d'un parany. Es determinaran les espècies capturades i es comentarà l'eficiència d'aquesta rampa.

Aquest acte coincideix amb el Dia Internacional del Peix Viatger.

** Es recomana portar botes d'aigua i alguna cosa per menjar i beure.*

Els boscos de ribera poden contribuir a una millora de la qualitat de l'aigua dels rius. A més a més, tenen un gran valor paisatgístic en entorns tan humanitzats com els nostres.

Es farà una sortida a l'illa del Sorral o de Gallifa on la propietat té un acord de custòdia amb el Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis – Museu del Ter. S'aprendrà a identificar les espècies d'arbres i arbusts més característics dels entorns fluvials, quines espècies són autòctones i quines al·lòctones, quines característiques i requeriments tenen. S'explicaran, també, els diferents índexs de qualitat del bosc de ribera i dels hàbitats fluvials i la seva aplicació en la custòdia i la recerca.

5 LA VEGETACIÓ DE RIBERA

31 de maig de 2014. 10h

Punt de trobada:

Aparcament del Restaurant Cal Peyu
a les Masies de Voltregà (C-17 km 10).

6 LES LIBÈL·LULES I ALTRES INVERTEBRATS AQUÀTICS

27 de juliol de 2014. 10h

Els invertebrats aquàtics són molt emprats com a bioindicadors i ens permeten determinar l'estat ecològic d'un riu.

Es farà una sortida per conèixer els invertebrats aquàtics, el seu cicle vital i identificar alguns grups (odonats) en els diferents estadis vitals (larves i adults). Aprendre a diferenciar els dos subordres, zigòpters i anisòpters, com és el seu cicle biològic, quin hàbitats fan servir, com s'alimenten i quantes espècies hi ha a Osona.

** Es recomana portar botes d'aigua.*

Punt de trobada:
Aparcament del Restaurant Cal Peyu
a les Masies de Voltregà (C-17 km 10).

Els ratpenats o rates pinyades són els únics mamífers que han conquerit el medi aeri. Per fer-ho han desenvolupat adaptacions i habilitats sorprenents. Es farà una xerrada introductòria per conèixer els ratpenats més freqüents a Osona, es descobrirà com s'estudien i quins problemes de conservació tenen. A més a més, es farà una passejada per observar l'activitat d'aquests petits mamífers mitjançant l'ús de detectors d'ultrasons.

** Es recomana portar un llum petit, calçat i roba adequat i alguna cosa per menjar i beure.*

Punt de trobada:
Museu del Ter
(Passeig del Ter, 2. Manlleu).

7 ELS RATPENATS

26 de setembre de 2014. 19h

8 LA GEOLOGIA I ELS FÒSSILS

11 d'octubre de 2014. 10h

La geologia de l'entorn aporta molta informació dels rius i les aigües subterrànies, les interaccions que hi poden haver i poden afectar la qualitat i la quantitat d'aigua disponible, els processos i les transformacions que han patit al llarg dels anys.

Es farà una sortida per donar a conèixer com els fòssils i les pedres poden explicar quin ha estat l'origen dels paisatges actual i poden aportar informació de com era la vida fa milions d'anys.

** Es recomana portar calçat adequat per caminar.*

Punt de trobada:
Aparcament del Parc de les Set Fonts
(Sant Julià de Vilatorrada).

9 ELS PETITS MAMÍFERS I CARNÍVORS

25 d'octubre de 2014. 10h

Els mamífers són un dels grups més difícils de detectar. Els petits mamífers i els carnívors i ungulats més freqüents als nostres ecosistemes naturals són nocturns o crepusculars.

Es farà un taller d'identificació de rastres de mamífers carnívors i ungulats, i es coneixerà els mètodes d'estudi i seguiment d'aquests grups amb paranyes de captura en viu, paranyes fotogràfics i de pell.

** Es recomana portar calçat adequat per a caminar.*

Punt de trobada:
Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Frares
(C/ de la Laura, 13. Vic).

Tot i la gran tradició boletaire que hi ha Catalunya i la gran aplicació culinària que tenen, els bolets són un grup de fongs molts diversos dels quals se'n coneix només una petita part, sovint limitada a les espècies més valorades per a la gastronomia. Es farà una introducció breu sobre aquest grup i, a continuació, una sortida per recol·lectar diferents espècies amb l'objectiu de conèixer-ne les principals famílies i els trets més característics.

** Es recomana portar calçat adequat per caminar i alguna cosa per menjar i beure.*

Punt de trobada:
Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Frares
(C/ de la Laura, 13. Vic).

15 de novembre de 2014. 9h

10 ELS BOLETS

Totes les activitats són gratuïtes

La participació a totes les activitats és voluntària, gratuïta i per compte i risc dels assistents.
Cal preinscripció prèvia a través del correu electrònic cerm@museudelter.cat, info@gno.cat o al telèfon 93 851 51 76. Els desplaçaments es faran en vehicles particulars.

Organitza:

Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis – Museu del Ter i Grup de Naturalistes d'Osona – Institució Catalana d'Història Natural

Podeu trobar més informació a:
www.museudelter.cat
www.gno.cat